

Rekenkamercommissie Midden-Groningen

Gemeente Midden-Groningen, 18 augustus 2019.

Aan de leden van de gemeenteraad van de Gemeente Midden-Groningen

Cc: college van Burgemeester en Wethouders en griffie

Onderwerp: Onderzoek naar de opvolging aanbevelingen rekenkameronderzoek ICT uit 2017

Geachte leden van de gemeenteraad,

In 2017 heeft de rekenkamer – in de aanloop naar de herindeling HSSM – onderzoek uitgevoerd naar de inrichting van de ICT in de nieuwe gemeente Midden-Groningen. De rekenkamer heeft destijds onderzocht of de nieuwe gemeente – in de aanloop naar de herindeling – voldoende goed was voorbereid op het samengaan van de verschillende ICT omgevingen én de strategische doorontwikkeling van de ICT in de nieuwe gemeente.

Op basis van het destijds uitgevoerde onderzoek heeft de rekenkamer geadviseerd **om een strategische ICT visie voor de nieuwe gemeente uit te werken**. Die aanbeveling is door de toenmalige gemeenteraden overgenomen.

Opvolgingsonderzoek naar de stand van zaken

De rekenkamer heeft onlangs onderzoek uitgevoerd naar de stand van zaken met betrekking tot de opvolging van de aanbeveling om een strategische ICT visie uit te werken. Wij hebben daartoe relevante beleidsdocumenten opgevraagd en bestudeerd en een verdiepend interview uitgevoerd met de strategisch adviseur informatiemanagement en ICT en de concerncontroller.

Wat kan worden verstaan onder een strategische ICT visie

In een strategische ICT visie wordt bijvoorbeeld inzicht gegeven in maatschappelijk en technologische ICT ontwikkelingen die zich manifesteren (zoals: werken in de Cloud, beveiliging, AVG, inrichting applicatielandlandschap, blockchain-technologie, nieuwe omgevingswet, digitalisering samenleving, enz.). Aan de andere kant zijn keuzes aan de orde die de gemeente moet maken (zoals: hoe wil de gemeente de digitale dienstverlening aan burgers inrichten, hoe vernieuwend wil de gemeente hierin zijn, zelf doen of uitbesteden, digitaliseren van de bedrijfsvoering, enz.).

Een strategische ICT visie is zeer wenselijk om t.a.v. de ICT (informatisering en automatisering) juiste en samenhangende keuzes te kunnen maken voor de toekomst. De strategische ICT visie moet samen met de primair proces afdelingen en de raad (kaderstelling t.a.v. de relatie met de burger) vorm worden gegeven. Vervolgens kan de ICT visie worden vertaald in een uitvoeringsplan en bijbehorende begroting en is de raad in positie om de voortgang te volgen.

Bevindingen

Op basis van ons onderzoek komen wij – kort samengevat - tot onderstaande bevindingen:

- In 2018 is een start gemaakt om ICT ontwikkelingen en -vraagstukken gestructureerd en in samenwerking tussen de ICT organisatie en de primair proces afdelingen aan te pakken;
- Er is een ICT-Projectportfolio beschikbaar (versie juli 2018), waarin een overzicht van alle I&A (informatisering en automatisering) deelprojecten staat uitgewerkt. In de ICT-Projectportfolio zijn **ruim 41 deelprojecten** beschreven, ingedeeld in verschillende categorieën. Per deelproject is beschreven: een projectomschrijving, het beoogde projectresultaat, de wijze van projectsturing en (voor zover bekend) de projectkosten (Projectportfolio is beschikbaar);
- Het eigenaarschap, opdrachtgever- én opdrachtnemerschap van deelprojecten is belegd bij de directie, de programmamanager ICT en de organisatie;
- Wij stellen vast dat nog niet van alle projecten de incidentele en/of structurele kosten en financiële dekking zijn uitgewerkt;
- Uit het verdiepend interview wordt duidelijk dat door de programmaorganisatie hard wordt gewerkt aan een gestructureerde aanpak van alle ICT-deelprojecten. Soms wordt de organisatie echter ingehaald door actualiteit, zo moeten bijvoorbeeld – om te voldoen aan aanbestedingsregels – grote ICT-applicaties opnieuw aanbesteed worden. Dat legt een groot beslag op de beschikbare middelen en personeelscapaciteit;
- Het opstellen van een **strategische ICT visie** is nog niet gerealiseerd. Wij hebben medio augustus nog geïnformeerd naar de actuele stand van zaken m.b.t. het opstellen van de strategische ICT visie, daarop ontvingen wij onderstaande reactie: *De onderwerpen, aanpak en planning van de nieuwe ICT visie zijn begin juli in het directieteam vastgesteld. Voor de uitwerking van de visie en de daaruit volgende ICT strategie zal in het najaar met een groot aantal betrokkenen worden gesproken. Dat zijn vertegenwoordigers uit alle teams, andere programma's zoals bijv. dienstverlening, en de gemeenteraad. De planning is de ICT visie en strategie in december 2019 door het college te laten vaststellen.*

Conclusie

Op operationeel niveau beschikt Midden-Groningen over voldoende tot goed inzicht in alle ICT-deelprojecten, hierdoor kan op operationeel niveau worden gestuurd op ICT deelprojecten. Er is nog geen strategische ICT visie beschikbaar, hierdoor bestaat het risico dat ICT keuzes minder goed in samenhang tot elkaar kunnen worden genomen. Voor de ICT deelprojecten zijn nog niet alle kosten in beeld, dit kan financiële tegenvallers opleveren. Omdat de strategische ICT visie nog niet beschikbaar is kan deze (bij de begrotingsbehandeling) niet worden betrokken bij de integrale afweging ten opzichte van overige gemeentelijke ambities. Dit brengt het risico met zich dat er straks geen of onvoldoende middelen gereserveerd worden om desgewenst te investeren in ICT innovatie.

Aanbeveling

Wij adviseren de raad om toe te zien op tijdige totstandkoming van de strategische ICT visie, inclusief bijbehorende bekostiging en dit in het voorjaar te betrekken bij te maken financiële afwegingen.

Met vriendelijke groeten / Rekenkamercommissie Midden-Groningen,
 drs. M.G. Poorthuis, MPM, voorzitter
 mevr. Y. Goedhart, ambtelijk secretaris
 mr. R. Afman, lid
 ir. M. Visser, lid